

Fem skäl att prata alkohol med din patient

1. Patienter förväntar sig frågor om levnadsvanor

Varför prata om alkohol?

Ca 1 miljon människor i Sverige beräknas ha en riskfylld alkoholkonsumtion.

Ca 25 % av patienter inom somatisk sjukhusvård behandlas för tillstånd som orsakats i relation till högkonsumtion eller missbruk av alkohol.

Ca 20 % av specialistpsykiatrins patienter har ett aktivt missbruk.

Om vi pratar alkohol...

Tidig upptäckt kan med förhållandevis små insatser innebära en förändring av riskabla alkoholvanor

Minst tre fjärdedelar av alla som utvecklar ett riskbruk klarar att förändra sina dryckesvanor utan att söka specialistvård

2. Riskabel alkoholkonsumtion är vanligt!

16-84 år: 2 av 10 män och 1 av 10 kvinnor

16-29 år: 1 av 3 unga män 1 av fyra unga kvinnor

Sedan 1996 har svenskarnas genomsnittliga alkoholkonsumtion stigit med ungefär 14 %.

3. Stora konsekvenser av alkoholöverkonsumtion

Sjukdomar: Ett drygt 30-tal olika sjukdomar är direkt orsakade av alkohol och för mer än 200 sjukdomar spelar alkohol en större eller mindre roll (Rehm et al, 2010).

Olyckor: Alkohol ligger bakom 35 % av männens respektive 26 % av kvinnornas sjukdomsörda till följd av olyckor, skador och våld i Sverige. (Socialstyrelsen: Folkhälsorapport 2009)

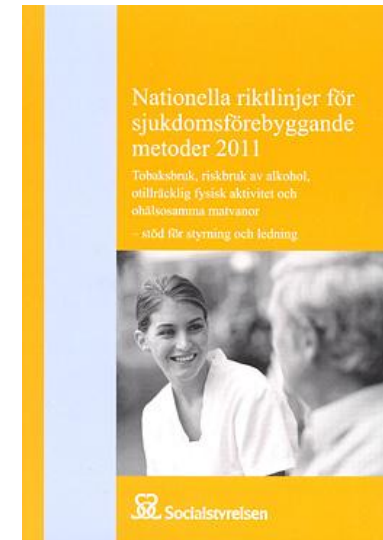
Dödsfall: 2010 dog cirka 32 män per 100 000 invånare och cirka åtta kvinnor per 100 000 invånare i alkoholrelaterad dödlighet. (Socialstyrelsen (2011). Dödsorsaker 2010.)

Kostnader: Samhällskostnaderna för alkoholrelaterad ohälsa beräknades för 2002 till 29 miljarder kronor. (Centrum för socialvetenskaplig alkohol- och drogforskning (SoRAD))

4. Nationella riktlinjer ger oss stöd

Sjukdomsförebyggande metoder

- Tobaksbruk
- Riskbruk av alkohol
- Otillräcklig fysisk aktivitet
- Ohälsosamma matvanor

5. AUDIT

Konsumtionsfrågor

Alkoholberoende

Problem/skador/
konsekvenser

AUDIT

Här är ett antal frågor om Dina alkoholvanor. Vi är tacksamma om Du besvarar dem så noggrant och ärligt som möjligt genom att markera det alternativ som gäller för Dig.

Med ett "glas" menas:

 50 cl folköl
  33 cl starköl
  1 glas rött el vitt vin
  1 litet glas starkvin
  4 cl eprit, ex. whisky

Hur gammal är du? <input type="text"/> år	Man ☐	Kvinna ☐				
1. Hur ofta dricker Du alkohol?	Aldrig ☐	1 gång i månaden eller mer sällan ☐	2-4 gånger i månaden ☐	2-3 gånger i veckan ☐	4 gånger/vecka eller mer ☐	
2. Hur många "glas" (se exempel) Dricker Du en typisk dag då Du dricker alkohol?		1 - 2 ☐	3 - 4 ☐	5 - 6 ☐	7 - 9 ☐	10 eller fler ☐
3. Hur ofta dricker Du sex sådana "glas" eller mer vid samma tillfälle?	Aldrig ☐	Mer sällan än en gång i månaden ☐	Varje månad ☐	Varje vecka ☐	Dagligen eller nästan varje dag ☐	
4. Hur ofta under det senaste året har Du inte kunnat sluta dricka sedan Du börjat?	Aldrig ☐	Mer sällan än en gång i månaden ☐	Varje månad ☐	Varje vecka ☐	Dagligen eller nästan varje dag ☐	
5. Hur ofta under det senaste året har Du låtit bli att göra något som Du borde för att Du drack?	Aldrig ☐	Mer sällan än en gång i månaden ☐	Varje månad ☐	Varje vecka ☐	Dagligen eller nästan varje dag ☐	
6. Hur ofta under senaste året har Du behövt en "drink" på morgonen efter mycket drickande dagen innan?	Aldrig ☐	Mer sällan än en gång i månaden ☐	Varje månad ☐	Varje vecka ☐	Dagligen eller nästan varje dag ☐	
7. Hur ofta under det senaste året har Du haft skuld känslor eller samvetsförebåelser på grund av Ditt drickande?	Aldrig ☐	Mer sällan än en gång i månaden ☐	Varje månad ☐	Varje vecka ☐	Dagligen eller nästan varje dag ☐	
8. Hur ofta under det senaste året har Du druckit så att Du dagen efter inte kommit ihåg vad Du sagt eller gjort?	Aldrig ☐	Mer sällan än en gång i månaden ☐	Varje månad ☐	Varje vecka ☐	Dagligen eller nästan varje dag ☐	
9. Har Du eller någon annan blivit skadad på grund av Ditt drickande?	Nej ☐	Ja, men inte under det senaste året ☐	Ja, under det senaste året ☐			
10. Har en släkting eller vän, en läkare (eller någon annan inom sjukvården) oroat sig över Ditt drickande eller antytt att Du borde minska på det?	Nej ☐	Ja, men inte under det senaste året ☐	Ja, under det senaste året ☐			

Översatt och bearbetat av prof. Hans Begeman, Karolinska Institutet, Stockholm

Har Du besvarat alla frågor? - Tack för Din medverkan!